

10/10/1912
Εκ Βυ-
θητών
Στέ-
200,
ιάδου

μισεν

τι τὸ

ΑΘΗΝΑΙ

ΩΡΑ. 4^Η ΠΡΩΙΝΗ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ «ΑΘΗΝΩΝ»

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΟΣ

Η ΑΜΦΙΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

ΟΤΑΝ ΕΙΝΕ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

[*Ἡ ἀμφίεσις τοῦ ἱερέως ἐν καιρῷ ἐπιστρατείας πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὸν ἀρχαῖον χαρακτῆρα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ.*]

— Α΄.) Τὸ καλυμμαύχιον

Ἀντὶ τοῦ καλυμμαυχίου, ἥκιστα καταλλήλου δι' ἐκστρατείας πρέπει ὁ ἱερεὺς νὰ φέρῃ τὸ ἀρχαῖον Ἑκκλησιακτικὸν κάλυμμα, ἥτοι σκούφον ἐλαφρῶς ὀξυκόρυφον πρὸς τὰ ἄνω, ὡς εἶνε τὸ κάλυμμα τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, καὶ ὅπερ ἐν πολλοῖς ἔτι φέρουσι χωρίοις οἱ ἱερεῖς, ἰδίᾳ ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ Κερκύρα, καὶ ὅπερ καὶ διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτοῦ καὶ διότι ἐκ 12 τεμαχίων συνίσταται καὶ ἀποστολικὸν ὀνομάζουσιν, ἄλλως ὥς διὰ μακρῶν ἐν δημοσίᾳ ἐπιστημονικῇ συζητήσῃ μετὰ τοῦ ἀλήστου μνήμης καθηγητοῦ ἡμῶν Ν. Δαμαλᾶ ἀπεδείξαμεν, ὅτι τὸ καλυμμαύχιον εἶνε καθαρῶς Τουρκικῆς προελεύσεως, βία ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπιβληθὲν, δι' οὓς λόγους ἐκεῖ ἀναφέρομεν. Ἀντὶ δὲ τούτου οἱ ἱερεῖς, οἱ πρωτοπαπάδες καὶ οἱ Πατριάρχαι ἔφερον τὰ πλατύγυρα μετὰ σταυροῦ σκιάδια, ἢ οἱ ἀπλούστεροι τῶν ἱερέων ἔφερον τοὺς ἀποστολικοὺς σκούφους, περὶ οὓς ἔδενον λευκὴν ταινίαν (περιστεράν) εἰς οὗτοι ἦσαν ἑγγαμοὶ (ιδεὲς συλλογὴν τούτων ἐν τῷ χριστιαν. Ἀρχ. Μουσεῖῳ), ἄλλως ἔχομεν εἰς χεῖρας ἡμῶν αὐθεντικὰς καὶ ἴσως τὰς μόνας πληροφορίας, κατὰ ποῖον ἔτος τὸ σκιάδιον ἐξέλιπε, τίς τελευταῖος τῶν ἀρχιερέων ἐφοροῦσε τοιοῦτον ὡς καὶ τίς τῶν πατριαρχῶν ἐφοροῦσε πρῶτος καλυμμαύχιον.

— Β΄.) τὸ ἐπανεκαλύμμαυχον

Ἐπὶ τοῦ σκούφου τούτου οἱ ἐκ τῶν μοναχικῶν ταγμάτων γληρικοὶ (ιερομόναχοι) ὀφείλουσι νὰ φέρωσιν ἐκ κηρωτοῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἀδιάβροχον ἐπανωκαλύμμαυχον, ὅπερ νὰ ράπτωσιν ἐπὶ τοῦ σκούφου, ὡς ἐν Ρωσσίᾳ οἱ μοναχοί.

Διὰ τῶν δύο δὲ ταινιῶν, αἵτινες κρέμονται ἀπὸ τὰ ἄκρα τοῦ ἐπανεκαλύμμαυχίου νὰ δένωσι τοῦτο σφικτὰ ὑπὸ τὴν διαγόνα, προφυλασσόμενοι ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν.

μεταβολῶν.

Τὰς ταινίας δὲ ταύτας ἡρμήνευσαν οἱ μεταγενέστεροι, ὅτι αὐταὶ σημαίνουσι τὴν Π. καὶ Ν.Δ. λησμονηθείσης τῆς χρήσεως αὐτῶν.

Παραλείπομεν ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπανωκαλυμμαυχίου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ π. χ. ἐποχῇ, ὡς τοῦτο ἐγένετο παρ' Αἰγυπτίοις, Ἀσσυρίοις κλπ.

— Γ'.) Τὸ φαιλόνιον

Τὸ φαιλόνιον πρέπει νὰ λάβῃ τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς χρήσεως αὐτοῦ, ὅπερ ἦτο ἔνδυμα ποικίλου χρώματος, κηρωτοῦ ἀδιαδρόχου, δι' οὗ ἐποιοῦν τὰς ὁδοιπορίας αὐτῶν οἱ ὁδοιπόροι, καὶ ὅπερ ἦν ἀπαραίτητον ἔνδυμα καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν βροχῇ καὶ ἐν νυκτὶ ὡς σκέπασμα.

Εἶνε δὲ γνωστὸν, ὅτι τοιοῦτον ἐπενδύτην ἔφερον οἱ Ἀπόστολοι, ὡς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅστις ἔνεκα τῆς χρησιμότητος τοῦ ἐνδύματος τούτου, γράφει εἰς τὸν Τιμόθεον ὅπως τῷ φέρῃ τὸν φαιλόνην, ὃν εἶχε λησμονήσει εἰς τὴν Τρωάδα.

Ὁ ἐπενδύτης οὗτος ἐκαλεῖτο φαιλόνης ἢ φαινόλης ἐκ τοῦ ὅλως φαίνεσθαι ἢ ἀμφίβαλλον, καθόσον περιβάλλει ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν τὸν φέροντα τοῦτον. (Τοιοῦτον φαιλόνην, τοῦ ὁποίου τὸ ἔμπροσθεν μέρος εἶνε ἴσον πρὸς τὸ ὀπισθεν, δύναται νὰ ἴδῃ ὁ ἐπιθυμῶν ἐν τῷ Χριστ. Ἀρχ. Μουσεῖῳ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν ἀμφίων).

Ὁ ἐπενδύτης δ' οὗτος βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον περιῆλθεν εἰς τὴν νῦν μεγαλοπρεπῇ λειτουργικὴν ἀμφίεσιν τοῦ ἱερέως.

Ὅτι δὲ τὸ ἄμφιον τοῦτο κυρίως ἦν προφυλακτικὸν ἀπὸ τῶν χειμῶνων καὶ τῶν βροχῶν δεικνύει τὸ ὄνομα τούτου, δι' οὗ ὀνομάζει αὐτὸν ἡ Λατινικὴ Ἐκκλησία bluviale, ἥτοι ἔνδυμα τῆς βροχῆς.

Τοιοιουτοτρόπως ὁ ἱερεὺς ἀπηλλαγμένος τοῦ καλυμμαυχίου καὶ φέρων σκοῦφον, πρακτικὸν δι' ἡμέραν καὶ νύκτα, κουκούλιον ἢ ἐπανωκαλύμμαυχον τροφυλάσσει αὐτὸν ἀπὸ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν, καὶ ἀντὶ τοῦ πλατέος ἐξωράσου ἡκιστα καταλλήλου δι' ἐκστρατείας, φέρων ὁ ἱερεὺς ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ τὸ προφυλακτικὸν ἔνδυμα τῆς ἀρχικῆς μορφῆς τοῦ φαιλονίου καὶ βραχύνων τὸ ἀντέριον αὐτοῦ (ὡς καὶ νῦν οἱ χωρικοὶ ἱερεῖς), ὅπως ἐλευθέρως τρέχῃ, ὡς ἄριστα θὰ δύναται νὰ ἐκπληροῖ τὰ ἐπείγοντα ἱερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, ὧν σπουδαιότατον ἡ ἀνὰ τὰς χαράδρας καὶ τὰ ὄρη ἀναζήτησις τῶν ἐχόντων νὰ κοινωνήσωσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Εἰς προηγούμενα δ' ἡμῶν ἄρθρα ἐν ταῖς «Ἀθήναις» ἐγράψαμεν περὶ τῆς εὐλογίας τῶν σημαιῶν, περὶ τοῦ πῶς δεῖ μεταφέρειν τὸν Ἅγιον Ἄρτον ἐν τοῖς στρατοπέδοις, καὶ ὅτι ὅταν ὁ ἱερεὺς ἀδυνατεῖ μόνος νὰ μεταβῇ ὅπως κοινωνήσῃ πληγωμένους, δύναται νὰ πέμψῃ ἀπειρόκακον παῖδα ἢ λαῖκόν, ἢ καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀδελφὴν διακόνισσαν, ἣν σήμερον ἀντιπροσωπεύουσιν αἱ νοσοκόμοι, ὧν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ρηθέντων δῆλον ποία πρέπει νὰ εἶνε ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἀρετή.

Εἰς τὴν ἱερὰν δὲ Σύνοδον, μόνην ἀρμοδίαν ἐναπόκειται, λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψει ὅσα ἐν «Ἀθήναις» περὶ τῆς εὐλογίας τῶν σημαιῶν, περὶ τοῦ Ἁγίου Ἄρτου καὶ τῶν κινητῶν ἐκκλησιῶν ἐγράψαμεν, νὰ διατυπώσῃ καὶ κανονίσῃ πάντα ταῦτα καὶ περιβάλλῃ διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς ἀδείας καὶ εὐλογίας.

Ἡ ἐπιστήμη διδάσκει.

Ἡ Ἐκκλησία νομοθετεῖ.

Γ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ